

Obsah

1. Úvod	11
2. Vstupní údaje	13
2.1 Cíl metodiky	13
2.2 Stručný popis metodiky	14
2.3 Novost metodických postupů	15
2.4 Základní srovnání se zahraničím	18
2.5 Uplatnění metodiky	20
3. Právní rámec a oborový kontext	23
3.1 Mezinárodní úmluvy k ochraně území s historickými hodnotami	23
3.2 Možnosti ochrany historické kulturní krajiny podle památkového zákona	24
3.3 Ochrana kulturních hodnot krajiny v rámci legislativy jiných resortů	27
3.4 Návaznost metodiky na dosavadní oborové materiály	28
4. Metodická východiska typologie historické kulturní krajiny	31
4.1 Význam pojmu historická kulturní krajina	31
4.2 Způsob ovlivnění krajiny činností člověka jako primární východisko typologie historické kulturní krajiny	33
4.3 Znaky historické kulturní krajiny jako nositelé významných kulturních hodnot	33
4.4 Významné kulturní hodnoty v kontextu historické kulturní krajiny	34
5. Typologie historické kulturní krajiny	37
KATEGORIE I: KOMPONOVANÉ KRAJINY	38
Skupina typů 1–3: Komponované krajiny	39
Typ 1: Geometricky komponovaná krajina	39
Typ 2: Idealizovaná „přírodní“ krajina	40
Typ 3: Krajina kombinované kompozice	41
Typ 4: Krajina lázní	42
Typ 5: Krajina poutních míst	43

KATEGORIE II: ORGANICKY VYVINUTÉ KRAJINY	46
Typ 6: Obecná organicky vyvinutá krajina	47
Skupina typů 7–9: Krajiny určené specifickým typem osídlení a/nebo formou organizace zemědělské půdy	48
Typ 7: Krajina se specifickou strukturou osídlení	48
Typ 8: Krajina strukturálně výrazných plužin	49
Typ 9: Krajina vrchnostenských sídel a dvorů	50
Skupina typů 10–12: Krajiny určené dominantní vytrvalou zemědělskou kulturou	51
Typ 10: Krajina vinic	51
Typ 11: Krajina chmelnic	53
Typ 12: Krajina ovocných sadů	54
Skupina typů 13–15: Krajiny určené dominantní formou hospodářského využití	55
Typ 13: Krajina rybníků	55
Typ 14: Krajina pastvin a luk	56
Typ 15: Krajina obor a lesů	57
Typ 16: Krajina hradišť	58
Typ 17: Krajina města	59
Typ 18: Krajina přehradních nádrží	62
Skupina typů 19–20: Turistická a tramská krajina	62
Typ 19: Turistická krajina	62
Typ 20: Krajina tramských osad	63
Skupina typů 21–25: Industriální krajiny	64
Typ 21: Krajina hlubinné těžby	65
Typ 22: Krajina povrchové těžby	67
Typ 23: Krajina kamenolomů	68
Typ 24: Industriální krajina bez přímé vazby na těžbu	69
Typ 25: Lineární industriální krajina	69

Skupina typů 26–27: Militární krajiny	70
Typ 26: Krajina pohraničních opevnění	70
Typ 27 Krajina vojenských prostorů	71
KATEGORIE III: ASOCIATIVNÍ KRAJINY	72
Typ 28: Krajina mýtů a legend	72
Skupina typů 29–33: Memoriální krajiny	73
Typ 29: Krajina bojišť	73
Typ 30: Krajina vysídlených území	75
Typ 31: Krajina vyhlazených sídel	76
Typ 32: Krajina táborů utrpení a smrti	77
Typ 33: Krajina jiných významných historických událostí	78
Typ 34: Krajina se vztahem k významné osobnosti	78
6. Aplikace typologie historické kulturní krajiny	80
6.1 Nástroje k aplikaci typologie historické kulturní krajiny	80
6.1.1 Jednotka historické kulturní krajiny	81
6.1.2 Celek historické kulturní krajiny	81
6.2 Postup vyhodnocení konkrétního území historické kulturní krajiny	82
6.2.1 Vyhledávání a prvotní prověření zájmového území historické kulturní krajiny	82
6.2.2 Studium pramenů a podkladů, vyhotovení pracovní mapy	84
6.2.3 Podrobný terénní průzkum a dokumentace	84
6.2.4 Vymezení jednotek historické kulturní krajiny	85
6.2.5 Vymezení celku historické kulturní krajiny a podchycení ostatních znaků historické kulturní krajiny	87
6.2.6 Kartografické zpracování v prostředí geografických informačních systémů	88
6.3 Uplatnění výsledků aplikace typologie historické kulturní krajiny	89
6.3.1 Uplatnění výsledků aplikace typologie při návrhu památkové ochrany	89
6.3.2 Uplatnění výsledků aplikace typologie v územně plánovacích podkladech	89
6.3.3 Uplatnění výsledků aplikace typologie v ochraně a péči o stávající památkově chráněná území	91
6.3.4 Uplatnění výsledků aplikace typologie pro vědecké poznání	91

7. Závěr	93
8. Použitá literatura	94
9. Seznam publikací předcházejících metodiku	99
Příloha: Příklad hodnocení území podle aplikace typologie historické kulturní krajiny	101
A Typology of Historical Cultural Landscape of the Czech Republic	157
Typologie der historischen Kulturlandschaft in der Tschechischen Republik	162